

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

688

Vragen van het lid **Rudmer Heerema** (VVD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht Springendal bij Vasse definitief Natura 2000-gebied, boeren teleurgesteld* (ingezonden 3 november 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkma** (Economische Zaken) (ontvangen 25 november 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Springendal bij Vasse definitief Natura 2000-gebied, boeren teleurgesteld»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is de economische impact van de definitieve aanwijzing van het Springendal en het Dal van de Mosbeek in Overijssel tot Natura 2000-gebied?

Antwoord 2

Een nauwkeurige vaststelling van de gevolgen van een aanwijzingsbesluit kan pas bij vaststelling van het beheerplan plaatsvinden. Bij de vaststelling van de noodzakelijke maatregelen ter realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van het betrokken gebied in het beheerplan moet de opsteller van het beheerplan rekening houden met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede met regionale en lokale bijzonderheden (artikel 19a, vierde lid, Natuurbeschermingswet 1998). Het beheerplanproces voor het gebied Springendal en het dal van de Mosbeek is gestart in 2008 en zal in de eerste helft van 2015 worden afgerond.

Vraag 3

Kunt u een overzicht van de voor- en nadelen voor de economie in de omgeving van Vasse verschaffen?

Antwoord 3

Nee, de eventuele kosten- en batenanalyse vindt plaats bij de ontwikkeling van het beheerplan.

¹ RTV Oost, 30 oktober 2014 (<http://www.rtvooost.nl/nieuws/default.aspx?nid=202180>).

Vraag 4 en 5

Deelt u de opvatting dat bij de selectie en begrenzing nu uitsluitend overwegingen van ecologische aard kunnen worden betrokken?²
Hoe wordt bij de aanwijzing van Natura 2000-gebieden rekening gehouden met de balans tussen ecologie en economie?

Antwoord 4 en 5

Ja, volgens vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie kunnen bij een aanwijzingsbesluit voor een Habitatrictlijngebied uitsluitend overwegingen van ecologische aard betrokken worden bij de begrenzing van het gebied. Hierbij mag geen rekening worden gehouden met vereisten op economisch, sociaal of cultureel gebied en met regionale en lokale bijzonderheden zoals vermeld in artikel 2, derde lid, van de Habitatrictlijn (arrest van 7 november 2000, First Corporate Shipping, C-371/98, punten 16 en 25).

Bij de selectie van gebieden is wel rekening gehouden met economische en maatschappelijke belangen. Vele natuurgebieden waarin soorten en habitattypen van de Habitatrictlijn voorkomen, zijn niet opgenomen in het Natura 2000-netwerk, maar tellen wel mee voor het bereiken van de landelijk staat van instandhouding. Binnen bepaalde randvoorwaarden (een voldoende mate van dekking) bestaat deze bestuurlijke vrijheid om niet alle gebieden met deze natuurwaarden aan te wijzen. Door de Europese Commissie is hierop getoetst. Door deze gebieden buiten de begrenzing te houden, is de impact van de strikte regelgeving minder groot geworden.

Vraag 6

Lijdt de economie niet onnodig onder onvolledige berekeningen in het voordeel van de ecologie?

Antwoord 6

Nee, van onvolledige berekeningen is geen sprake geweest. Het aanwijzingsbesluit Springendal & Dal van de Mosbeek is op één punt van begrenzing vernietigd. De Afdeling is van oordeel dat de grens op de bosrand rond de Vasserheide onvoldoende is gemotiveerd. Of de grens nu op de bosrand ligt of door het bos wordt getrokken, zoals de betreffende appellant heeft bepleit, maakt in dit geval voor de economie weinig uit. Door de grens door het bos te trekken komen een deel van het bos en twee landbouwpercelen buiten het gebied te liggen. Hier komen geen relevante habitattypen of soorten voor en zijn geen beheermaatregelen voorzien voor de instandhouding van het Natura 2000-gebied.

Vraag 7

Ziet u, gezien het feit dat de Raad van State bij het beroep tegen de aanwijzing van Natura 2000-gebied bij Eilandspolder een soortgelijke afweging heeft gemaakt, hier een trend ontstaan? Zo ja, hoe beoordeelt u deze trend? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Nee, er is geen sprake van een (nieuwe) trend. Volgens vaste jurisprudentie kan bij de begrenzing van Habitatrictlijngebieden uitsluitend rekening worden gehouden met ecologische criteria. Dit is een bekend gegeven, waarmee lidstaten bij de aanwijzing van de gebieden rekening dienen te houden. Bovendien betrof het in het geval van Natura 2000-gebied Eilandspolder geen uitbreiding, maar het terugdraaien van een ten onrechte op de kaart aangebrachte verkleining van het gebied. Bebouwing, erven en tuinen, die in beginsel tekstueel zijn uitgezonderd, zijn zoveel mogelijk ook op de kaarten uitgezonderd als onderdeel van het Natura 2000-gebied. Volgens de uitspraak Eilandspolder was dat op twee plekken ten onrechte of te ruim gebeurd. In het ene geval was een tijdelijke botenopslag aangezien voor een bouwwerk. In het andere geval waren tuinen te ruim uitgezonderd. In beide gevallen is in het wijzigingsbesluit, dat ingevolge de uitspraak moest worden

² In de uitspraak van de Raad van State (201309478/1/R2) wordt opgemerkt dat sociaaleconomische belangen niet kunnen worden betrokken bij de selectie en begrenzing van het gebied.

genomen, teruggevallen op de oorspronkelijke grens van het in 2000 aangewezen Vogelrichtlijngebied.

Vraag 8

Deelt u het vermoeden dat de uitspraak van de Raad van State in alle toekomstige gevallen ecologie boven economie zal stellen?³

Antwoord 8

Bij uitspraken van de Raad van State is hiervan als zodanig geen sprake. De Afdeling Bestuursrechtspraak toetst of het aanwijzingsbesluit is gebaseerd op een motivering die vereist is volgens de Habitarichtlijn.

Vraag 9

Op welke manier kunnen de economie en de impact op de maatschappij in de beoordeling worden meegenomen bij de besluitvorming?

Antwoord 9

Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen opgesteld worden. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de natuurdoelen voor een gebied gehaald worden. Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan geregeld worden. Hiermee wordt een integrale aanpak bewerkstelligd, waarvan een sociaal economische toetsing onderdeel uitmaakt.

³ Zoals in de uitspraken 201305362/1/R2 en 201309478/1/R2 van de Raad van State.